

Nordisk avlskonferanse for beagle.

Avlsrådet for beagle: Stein Aasheim, Bjørnar Tønnesen, Bjørn Halvorsen og Nils T. Kjosnes

I juni møttes representanter for avlsrådene og beagleklubbene i Finland, Sverige og Norge til avlskonferanse i Stockholm. Vi har som mål å møtes annethvert år, men på grunn av koronasituasjonen, har dette blitt utsatt i flere ganger. Tema til drøfting denne gangen var Lafora epilepsi, beagle for hare eller rådyr - hvilke individer skal vi avle på? og eksteriør for jakt eller utstilling. Vi hadde også et faglig innslag der Kjell Andersson (institutt for husdyrgenetikk - SLU) snakket om avlsvurdering av jaktegenskaper.

Beaglen er en av de mest tallrike hunderasene og finnes stort sett over hele verden, men det er i de tre nordiske landene vi jakter med beagle på samme måte. Selv om det er forskjeller i de tre landenes jaktprøvere regler, er mye likt, og vi verdsetter de samme jaktegenskapene. I Finland, Sverige og Norge fødes det til sammen i gjennomsnitt 1000 valper hvert år. Samarbeid over landegrensene gir derfor gode muligheter til å sikre genetisk mangfold og å utvikle jaktegenskaper og eksteriør.

Lafora epilepsi.

Forskning på epilepsi i Finland viser at de fleste beagler som har hatt epilepsi, med størst sannsynlighet har hatt Lafora epilepsi. En hund er enten ikkebærer av Lafora genet, bærer (og frisk) eller syk. Sykdommen nedarves recessivt. Det betyr at når en kjenner foreldrenes Lafora status, kan en med sikkerhet unngå å avle hunder som får sykdommen Lafora epilepsi.

Vi var alle enige om at vi ikke ønsker å miste genetisk mangfold ved å utelukke hunder med gode jaktegenskaper på grunn av Lafora. Bærere av Lafora genet er friske hunder, og når de blir parret med ikkebærere, blir alle valpene friske. Det samme gjelder sykdommen MLS (Musladin Luke Syndrom – trang hud sykdom) som også nedarves recessivt.

Mange har testet hundene for disse to sykdommene, og avlsrådet i Norge har opprettet en database for alle de tre landene der dette blir registrert. Vi oppfordrer alle til å teste sine hunder for Lafora epilepsi og MLS for å få bedre oversikt over utbredelsen. Alle som tenker å avle på sine hunder bør teste for dette i god tid før parring hvis de ikke er konstatert genetisk fri (begge foreldrene ikkebærere/fri).

Beagle for hare eller rådyr, hvilke individer skal vi avle på?

Opprinnelig var beaglen en harehund, men med økte rådyrbestander har beaglen blitt populær til bruk på rådyrjakt både i Sverige og Norge. Her hjemme ser vi også en økende interesse for bruk av beagle til hjortejakt. I Finland er beagle opp til 38 cm mankehøyde tillatt til jag av rådyr, men beaglen blir ennå ikke brukt så mye til den type jakt på grunn av ulveutbredelsen i nord og alle de trafikkerte vegene i midtre og sørlige deler.

I Sverige prøver de nå å avle på «rådyrlinjer». Det vil si linjer der foreldre og hunder lenger bakover i stamtavlen er premiært på rådyr. Om dette har noe for seg vil tiden vise. Vi som deltok på konferansen tror at losdyret som foretrekkes, har mest med formbarhet og samarbeidsevne å gjøre. Altså hva du vil den skal jage og trener den til å jage. Vi er klar over at det finnes unntak, men hovedregelen er nok at formbarhet er viktigst.

Beagle med eksteriør for jakt eller utstilling.

I alle de tre nordiske landene ser vi en økning av importerte beagler fra land utenom Finland, Sverige og Norge. Dette er ofte beagler med godt eksteriør, men den jaktlige kvaliteten er varierende og høyst usikker. Når en får valp fra disse linjene, vet en ikke hva en får jaktlig sett. Når sant skal sies så blir noen av importene jaktpremiert og fungerer godt på jakt. Disse hunden vil på lik linje med andre bli anbefalt til avl hvis de fyller avlsrådets avlskriterier.

Det skal ikke være noen motsetning mellom et godt eksteriør for utstilling og et godt eksteriør for jakt. For en jakthund er det funksjonelle eksteriøret viktigst og er det som bør få størst oppmerksomhet på utstilling.

Avlsvurdering av jaktegenskaper.

Kjell Andersson presenterte resultater fra ulike undersøkelser. I perioden 1980 – 84 ble jaktprøveresultatene fra ca. 2000 drevere analysert. Disse viste at tispene presterte like bra eller bedre enn hannene bortsett fra mål - hørbarhet. Poengene økte med alder og erfaring, naturlig nok.

Han viste også til materiale fra 1992 -2006 med 27556 drev. Konklusjonen her er stort det samme som Frode Lingås kom fram til i Norge etter at han analysert våre jaktprøveresultater. De egenskapene vi bedømmer på jaktprøver har generelt liten arvbarhet. Målet kommer best ut også i denne undersøkelsen.

Søk, slik det bedømmes, mener Andersson ikke er arvbart.

Vi vet at forbundet har satt ned et utvalg som skal se på indeksbasert avl, og vi håper at dette kan bli et bedre avlsverktøy enn det vi har i dag.

Samarbeid på tvers av landegrensene.

Ved siden av de rent faglige diskusjonene er slike sammenkomster viktig for det videre samarbeidet. Vi blir godt kjent, og vi får knyttet kontakter som gjør det lettere å finne de riktige avlshundene når vi søker nytt blod i nabolandene. Det er også greit å konstatere at avlsrådene og beagleorganisasjonene i Finland, Sverige og Norge i det store og hele har samme syn når det gjelder utvikling og utfordringer for beaglen.